

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Tifusz-veszedelem.

Két hét óta riasztó hírek kószálnak a városban, amelyek arról adnak hírt, hogy tifusz-járvány ütötte fel a fejét Baján s megfészkelte magát a város falai között. Bizonyos az, hogy tifusz-járványról beszélni korai, mert a méretei nem olyan kiterjedtek, hogy a félelmetes tifusz jelentkezését járvány szóval illessük. Bizonyos, hogy a város területén szórványosan előforduló tifusz eseteket nem lehet epidemiának feltüntetni, de viszont már nincs oly messze, hogy igen komoly járvánnyá ne fajulhassa. A tifusz-esetek egyre ismétlődő számából arra lehet következtetni, hogy már elépített arról mely elhatárolja a veszélyt a veszélytelenről.

Az eddigi tekintélyes számú tifusz-eset megtanított bennünket, hogy ne kicsinyeljük a veszedelmet, hanem úgy számoljunk vele, hogy az leszámolásnak is beilljék. Erre azonban a leghatásosabb védőszer: a jó ivóvizet adó kutak minél nagyobb számban való előteremtése. A közönségre is nagy feladat vár a tisztaság, az óvatosság és a preventívák alkalmazása terén. Csak erre építeni azonban a tifusz-front elleni védekezést nem lehet. A városnak multhatatlan nagy kötelességei vannak a lakossággal szemben. Ezen a hivatalos városra háramló feladatok közül sorolunk fel alább néhányat: új, jó ivóvizet nyújtó kutakat termelni, a régi, másodlagos fertőzőségeinek talált kutakat el kell zárni a használat elől, a Sugovica bűzét valahogyan eliminálni a város levegőjéből, a Tóth Kálmán-utca végén a nyitott nagy gödröket betemetni s a Kenderes-utcai árkot beföldni a kertészet közelében, a nyitott folyókákat eltüntetni azokat, akik szappanos, zsíros szennyvizeiket az utcára eresztik, — szigorúan megbüntetni, a port valahogyan lekötöni, hogy ne fedjen milliméter magas porréteg minden élelmiszert a piacokon a legkisebb szél idején, vagy ha egy arra haladó kocsi veri fel az ut porát.

Lapunk mai számában más helyen közöljük azt a figyelmeztetést, amelynek révén a tisztai főorvosi hivatal kioktatja a város lakosságát a tifuszjárvány elleni védekezésre. Nagyon okos, hogy a tisztai főorvosi hivatal kitanítja a nagyközönséget arra, hogy tifuszjárvány idején miként védkezzék a tifusz ellen. De a kioktatás szövegében igen naivul hat az a rész, amely a közönséget az ivóvíz helyes használatára oktatja ki. Elhisszük, hogy a víz felforralása dezinficiálja a vizet, mert megöli a bacilusokat, de ilyen tanácsok helyett sokkal hatásosabb volna, ha a város költségvetésébe évente beállítanák három új mélyfuratu kut elkészí ésének költségeit. Ha tíz éven keresztül évente csak három kutat építenének a város különböző pontjain, azt hisszük, hogy ez hatásosabb védekezés volna a tifusz ellen, mint az ivóvíz felforralásának malasztként ható tanácsa, amelyet senki sem fogad meg, mert költséges, körülményes és

nehézkés. A szappanfogyasztás és kultúra relációjából következik az is, hogy a város kulturfokmérője látszat szerint felszöknekkor, ha mindenki megfogadná a jó szót, hogy napjában többször mossa meg szappannal a kezét. A szappan azonban drága s nem is az a cél, hogy a szappangyáraknak jól menjen: viszont a közönség kényelmes és lusta. Inkább a vá-

rostól várja a gyökeres egészségügyi rendszabályokat. Ezek között például a mi naiv elképzelésünk szerint igen hatásos profilaxis volna az utcák porának lekötése az uttest olajozásával. Általában azt hisszük, hogy ezeknek a való életbe való átültetése igen termékenyítőleg hatna a város egészségügyére, sőt egészségügyi kultúrájára is.

Kirabolta és félholtra vertek egy vásárosdombói asszonyt, aki Baján eladott 11.000 pengő értékű gyapjút.

A rablómerénylő után Baján nyomoztak a dombóvári csendőrök.

Érdekes bűnygyben nyomozott pár nap előtt Baján a dombóvári csendőrség. A fatális véletlen játszott közre, hogy téves gyanuokok és megtévesztő nyom alapján egy fiatal bajai terménykereskedőt vettek gyanuba, akinek ártatlansága azonban a legpozitívabb módon derült ki.

Eladták a gyapjút.

Még augusztus hó utolsó napjaiban történt, hogy Sonnenfeld Jenő bajai Madách Imre-utcai lakos nagyobb mennyiségű gyapjútértelt közvetített megvételre a Bajai Posztó és Takarógyárnál egy Dombóvár melletti kis dunántúli községből, Vásárosdombóiról. A Posztógyár meg is vette a 6344 kg gyapjút Szöke István vásárosdombói jó módú földbirtokostól. A gyapjuért tizenegyezer pengőt fizetett ki a Posztógyár. Vásárosdombó községnek nincs vasútállomása s azért a szomszédos Lábod község vasuti állomásán adták fel a Posztógyár címére s az szeptember 2-ikán Bajára is érkezett a Posztógyár címére.

Amikor az üzlet perfekt lett, Sonnenfeld Jenő sürgőnyt küldött Szöke Istvánnak, hogy az üzlet létre jött s augusztus 28-ikán, szerdán odautaznak Vásárosdombó községbe, lefizetik neki a 11.000 pengő vételárát s átveszik a gyapjút. Mindez csakugyan így is történt.

Váratlan fordulat.

Most szombaton, szeptember 21-ikén megjelent Baján egy bombóvári csendőrtiszt helyettes két másik csendőrrel s a rendőrség utmutatása mellett Sonnenfeld Jenőt keresték. A rendőrség egy rendőrt adott a csendőrök mellé kalauzképpen. A csendőrök megjelentek Sonnenfeld Jenő lakásán s felkérték, hogy azonnal menjen be a csendőrökkel a bajai rendőrkapitányságra, ahol egy kínos ügyben akarnak tőle felvilágosítást kapni.

Kirabolják s agyonverik a gyapjueladó gazda feleségét.

Szöke István földbirtokosnak a feleségét a múlt hét szerdáján, szeptember 18-ikán éjjel félholtra verték egy feszítővassal. Az asszony öldokolt a csendőrök szerint, amikor ők eljttek a községből az ügy messzeágazó szálai után nyomozni. A rablógyilkos merénylők ugyanakkor a gyapju 11.000

pengős eladási árából még othontartott 1800 pengőt elrabolták.

Ketten voltak a rablók.

A rablás oly módon történt, hogy két fiatalember érkezett szeptember 18-ikán este Vásárosdombó községbe Szöke István földbirtokos tanyájához. Az egyik bement a tanyára és szállást kért. Azt mondta hogy turista-úton járó diák. Szöke Istvánné meg is engedte, hogy az idegen ott töltsen az éjszakát. Ezalatt a másik idegen jövevény a ház előtt sétált s vigyázott, hogy nem jön-e valaki. Bizonyos azonban az hogy a helyi viszonyokkal nagyon is tisztában voltak s megfelelő topografiai ismeretekkel is bírtak. Így tudták azt, hogy a gazda nincs otthon s éppen ezt az időpontot választották ki a merénylet időpontjául.

Amikor Szöke Istvánné lefeküdt és elaludt, — a már éjjeli szállást kapott jövevény beeresztette künt ólalkodó cimboráját is. Ezután behatoltak a földbirtokosné hálószobájába, rátámadtak s pénzt követeltek. Mikor nem akart adni, fejbeverték a magukkal hozott feszítővassal s a szekrény feltörése után elrabolták belőle az ott őrzött 1800 pengőt. De a két szemérmetlen rabló evvel nem elégedett meg, hanem a többit is követelte, mert tudták, hogy a gyapju eladásából 11.000 pengőt kapott. Már ez a körülmény is azt mutatja, hogy csak ismerősök követhették el a vakmerően kiesztelt rablást.

Megtévesztő, fatális véletlen.

Amikor a pénzt kivették a szerény fiókból, sietségükben kirántották s a földre dobták azt a sürgőnyt, amelyet Sonnenfeld Jenő küldött s amelyben jelezte, hogy szerdán érkeznek a gyapju átvételére és kifizetésére.

Amikor a rablógyilkosság ügyében a dombóvári csendőrök megindították a nyomozást, a szobában a földön ezt a táviratot találták meg a nyomozó csendőrök, akik kihallgatták a szomszédokat. Ezek azt vallották, hogy a két idegen közül az egyik nagyon hasonlított arra az urra, aki hetekkel előbb a gyapjuért járt ott, hogy átvége.

Ezen a hamis, megtévesztő nyomon indultak el a csendőrök, amikor eljöt-

tek Bajára, hogy lenyomozzák a rablógyilkos merénylet bajai vonatkozását.

Sonnenfeld Jenőt behívták a rendőrségre s kihallgatták a kapitányságon. Sonnenfeld természetesen alibit igazolt arra a napra, amikor a rablógyilkos merényletet az ismeretlen egyének elkövették. Érdekes módon igazolt alibit Sonnenfeld Jenő. Augusztus 18-án este a színházban Zerkovitz Béla Eltörött a hegedűm című operettjének volt a premierje, amelyen jelen volt Wölfl Pál és a felesége Madách Imre-utcai lakosok, de a premiért végignézte Sonnenfeld Jenő is. Sonnenfeld Jenő nem volt a színházban, csak elkísérte a feleségét a színházba. Utána pedig bement a Központi Szállodába s várta az eladás végét, hogy azután hazakísérje feleségét. Egyik felvonás közben Wölfl Pál kijött a kávéházba, akivel együtt megivott egy teát Sonnenfeld. Ezt a körülményt Wölfl Pálon kívül igazolta dr. Dobó Árpád rendőrtanácsos és Regös Károly detektív is, akik szeptember 18-ikán szolgálatban voltak a színházban. Ezek után kézzel foghatólag bebizonyosodott, hogy Sonnenfeld Jenő nem követhette el azt a bűncselekményt, amivel meggyanusították, aminthogy az egyénisége sem olyan. Erre a csendőrök bocsánatot kértek Sonnenfeld Jenőtől a neki okozott kellemetlenségért s utána elbocsátották Sonnenfeld Jenőt. A csendőrök pedig visszautaztak Dombóvárra.

A Frankfurti Biztosító ügyfeleinek figyelmébe.

A Frankfurti Biztosító körül elterjedt hírek miatt kérdést intéztünk a felek védelme kérdésében a Frankfurti Biztosító volt képviselőjéhez: Móder Gézához, akitől ezt a felvilágosítást kaptuk:

A Frankfurttal már régen semmi féle szerződéses viszonyban nem vagyok és az úgyről magam is csak annyit tudok, mint bármely biztosító fél. A felek védelme ügyében már jelentést tettem a város polgármesterének és az úgyre csak a magam felelőtlen, szerény véleményét adhatom meg. Nem látom tisztázottnak a kérdést, hogy a Frankfurti Biztosító felei ma kapnának-e és hol kapnának kártérítést, ha a kár eléri őket?

A Frankfurti körlevelet intézett feleimhez, amelyben a Magyar-Franciaiól beszél. Azt hiszem, hogy bármely intézet veszi is át a biztosítást, a felek csak akkor adhatják át nyugodtan, ha az átvevő intézet a rendes biztosítási feltételeken kívül az átvett ugyanazon díjak mellett vállalja és felelősséget vállal egyúttal mindazon kötelezettségeikért — igazgatóság cégjegyzékes levelében — melyek a biztosítást átadó félre a régi kötvény-feltételek értelmében hárulhatnak.

Ha ezt a felelősség mentesítést a Magya-rFranciai nem adja, akkor az sem nyújt többet, mint az átvenni szándékozó más intézetek; amelyik pedig ezt megadja, az többet nyújt, mint azok, amelyek nem adják meg.

Vetőmagpácok,
Csávázószerkek,

Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron
beszerezhetők szavatolt minőségben a **bácsmegeyel főraktárban** a
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Tenniszezők! Az előrehaladott szezonra való tekintettel tennis ütőket nagy engedménnyel árusítok

Lázár Lajos optikai, foto és sport szaküzlet. Telefon 272.

Kik nyerték a fődíjakat a Posztógyár szüreti bálján?

Vasárnap este folyt le a Ziech-féle vendéglő összes termeiben a Bajai Posztógyári Sport-Kör gyönyörűen sikerült szüreti táncmulatsága, amelyen olyan sokan vettek részt, hogy zsufolt-ságig megteltek a vendéglő helyiségei.

Igen hatásos volt már a szüreti bál előkészületei közt vasárnap délután a reklámfelvonulás és a hivatás négy kocsival, rajta postás és csószpárokkal. A hivatás este fél hét órakor ért véget. Igen stílusosan hatott az egyik kocsira felszerelt szőlőlugas szőlőfürtökkel s kivilágított lámpionokkal, valamint tamburazenehallal.

A szüreti bál este 8 órakor kezdődött táncal, majd folytatták a szőlőlöpés negrendezésével.

A szépségversenyben a legszebb leány Fonnosch Erzsike lett 500 szavazattal, második lett Mándity Kátóka 198 és harmadik Kovács Ilus 140 szavazattal.

A legszebb asszony, aki a legtöbb szavazatot kapta, Hideg Lajosné szü. Matus Irma lett.

A szépségverseny vigaszdíját Sterk Veronka nyerte — legkevesebb szavazattal.

A világpósta-versenyben a legtöbb levelezőlapot Török Erzsike, utána Moirán Bözsike kapták. A vigaszdíj Durante Annuskának jutott — legkevesebb levelező lappal.

A legügyesebb postáspár Török Erzsike és Michler Ferenc, a csatár voltak.

A legszebb csószpár Gyurkity Emma és Balog István, valamint Bajnai Juliska és partnere voltak.

Mindegyik győztes a Független Magyarország vasárnapi számában már közölt díjakat kapta az egyes bajai cégek ajándékképpen.

A szőlőből kirakott magyar cimert és koronát Gyurkity Emma nyerte ajándékként — egy katonától, aki a szőlőlöpésnél megvette azt 15 pengőért.

A remekül sikerült mulatság reggel 4 óráig tartott s annak úgy erkölcsi, mint anyagi sikerével meglehet elégedve a Posztógyári Sport-Kör.

Megválasztották az öt választókerület választási elnökeit s helyettes elnökeit.

A hétfő délutáni rendkívüli közgyűlésen dr. Puskás Dezső polgármester-helyettes bejelentette, hogy a törvényhatósági választásokra felosztott város 5 választói kerülete mindegyikébe egy választási elnököt és egy helyettesét kell választani a törvény értelmében.

A városi vezetőség javaslatára az I. választói kerület választási elnöke dr. Milassin Jenő kir. közjegyző lett, helyettese dr. Geiringer János gyógyszerész. A második választókerület elnöke Müller József, helyettese Erdélyi Gyula, a III. választókerület elnöke dr. Makray László gyógyszerész, helyettese dr. Bruck Aurél ügyvéd, a IV. választókerület elnöke dr. Knézy Lehel ügyvéd, helyettese Szilágyi György, az Uránia mozgósínház igazgatója, az V. választókerület elnöke Czernay Imre, helyettese dr. Reiser Péter ügyvéd.

Az ajánlott névsort a törvényhatósági bizottság elfogadta.

Perfekt gépirónő
felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Lokalpatriotizmus a járványos betegségek elleni védekezés szolgálatában.

A bajai közkórház ezután visszautasítja a nem helybeli járványos betegségekben szenvedőknek a közkórházba való felvételét avval az indokolással, hogy a közkórházban helyet kell biztosítani a bajai járványbetegeknek.

Itt a tifusz-szezon s így igen stílusos is az, hogy a Független Magyarország hasábjain sűrűn tárgyaljuk a közegészségügyi problémákat. Nem kis jelentőségű ez a kérdés, nem is szabad lebecsülni annak a komolyságát, hanem inkább minél alaposabban kell előkészíteni a védekezést az egyre sürűbben fellépő veszedelmes járványok ellen, sőt a mai egyre gyakrabban előforduló fertőző epidemiáknál ma már azt a profilaxist kell alkalmazni, amely az egyedül célra vezető: a prevenciót. A leghatásosabb preventív eszköz: a tisztaság és az óvatosság.

A tisztí főorvosi hivataltól nyert értesülésünk szerint az utóbbi napokban egy diftéria fordult elő, azonkívül a tisztí főorvosi hivatalhoz bejelentettek 9 bajai tifusz megbetegedést és 10 vidéki tifusz beteget. Amint a hidegebb, nedves idővel beköszöntött a tifusz-szezon, megállapítható volt, hogy eleinte Baján egyetlen tifusz megbetegedés sem akadt, hanem vidékről hurcolták be a tifuszjárványt. Főleg Bajszentistvánról került be Bajára sok tifuszbeteg, köztük több, romlott élelmiszer élvezetétől keletkezett paratífusz is, akiket mind a bajai közkórházban helyeztek el, ahol most is igen sok bajai és vidéki tifusz beteget kezelnek a barakkokban, illetve a járvány pavilonban, úgy hogy a pavilonok egy-kettőre benépesedtek. Miután azonban a kórház mégis csak a város lakosságának egészségügyi védelmére létesült s mert a város lakossága körében ilyenkor nagyobb számban szoktak előfordulni járványos megbetegedések, a közegészségügyi hatóságnak gondoskodnia kell előre a bajai járványos betegek elhelyezéséről, sőt biztosítani kell a helyi betegek számára megfelelő mennyiségű férőhelyet. Erre való tekintettel az egészségügyi hatóság úgy rendelkezett, hogy jövőben a járványszézon alatt a vidéki beteget nem veszik fel kezelésre, hanem visszautasítják. A hozzátartozók vihetik haza házikezelésre, vagy a hozzájuk legközelebb eső másik kórházba.

A mindinkább elhatárolódó tifusz-járvánnyal kapcsolatban a tisztí főorvosi hivatal a következő tisztasági rendszabályok fokozott betartására figyelmezteti a lakosságot:
Az egyre szaporodó hasinagymáz megbetegedésekre való tekintettel a

közegészségügyi hatóság felhívja a lakosság figyelmét a védekezés módjaira. Hastífusz-járvány idején sohase igyunk udvarunkban lévő kutból merített nyers kútvizet: leghelyesebb az artézi, vagy mélyfuratú kut vizét inni. (Ha volna elegendő számú ilyen kutja a városnak. A szerk.) A nyers víz egyik legveszedelmesebb terjesztője a hastífusz. Ha bármely oknál fogva kénytelenek vagyunk ásott kut vizét inni, azt csak felforraltva és lehűtve használjuk. A forralt víz tiszta s nem okozhat bajt. Gondosan vigyázzunk arra is, hogy minden olyan élelmiszert, amelyet nem főzünk és nem sütünk meg, szóval nyersen használjunk, csak megbízható tisztaságú helyről szerezzük be. Gyümölcs, pék és cukrász-sütemény, forralatlan tej, tejfel, turó, vaj, sajt, szalonna, bor, sör stb. mind terjesztője lehet a betegségnek, ha olyan helyről kerül ki, ahol tifuszos betegség fordult elő. Evés előtt mindig mossuk meg kezeinket szappannal, mivel nem tudhatjuk, hogy nem fogtunk-e vele előbb tifuszos beteggel érintkezett pénzt, kilincset, vagy bármely más oly dolgot, amelyről a betegség csirája felzárkózik s utána kezünkkel fogott élelmiszer utján a gyomorba kerül. A tifuszbacilus csak szájon keresztül fertőz: ezért gyakran mossuk szájunkat forralt vízzel, vagy a koholos szájjal. Legyünk mértékletesek az evésben és az ivásban, mert elrontott gyomru emker könnyebben kapja meg a betegséget. A tifusz terjedése ellen úgy védekezhetünk a leghatásosabban, hogy a beteg ember ürülékét, vizeletét, köpetét, szennyes ruháját, ágyneműjét, evő és ivóeszközeit megfelelő módon fertőtlenítsük, még pedig lugos vízben való áztatással, kifőzéssel. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a tifusz csak a tifuszos beteg váladéka útján terjed. A tifusz elleni védekezés során általában ügyeljünk a tisztaságra, irissuk a legyeket, amelyek a tifuszfertőzés leggyakoribb terjesztői: A pöccögődrök tartalmát pedig öntsük le frissen oltott mésszel. Tekintettel arra, hogy a tifusz a legsúlyosabb betegségek közé tartozik, kikézelése heteken át tart, gyakran halálos kimenetelű, azért ezen betegség terjesztése ellen minden embernek meg kell tennie a tőle telhető.

Óriási tűzvész Csávolyon. Földig leégett a csávolyi Hengermalom.

Kedden éjjel óriási tűzvész pusztított Csávolyon, amilyen nagy tűzre a község lakosai nem emlékeznek. Este kilenc óra után gyulladt ki a malom eddigi ismeretlen körülmények között. A községben végig szaladt a rémhir:

— Ég a Hengermalom!

A község lakossága pillanatok alatt a malomnál tartott és résztvevett az oltásban. Eloltani azonban nem lehetett, mert a szárazságban és a szélben a tűz mindinkább terjedt s falta fel a malom száraz berendezéseit. Mint a puskapor úgy égett minden.

A község lakossága reggelig fent volt a tűznél, amely tökéletes pusztítást vitt véghez, mert reggelre csak az üszkös falak meredeztek az ég felé. Egyébként tövig leégett a malom minden felszerelésével és berendezésével. De ezenkívül is rengeteg összevásárolt és elraktározott gabona lett a lángok martaléka. Még tegnap este is helyeztek el a malomban búzát: Folk-

mann Jakob a béreseinek s gazdasági cselédjeinek járó 30 mm. gabonát vitte be a malom silójába, ahol az is elhamvadt.

A malom Freudinger Jakabé, Fischer Józsefé és társaié volt. A főreszvényes Freudinger volt. A malom biztosítva volt.

— A Dunagőzhajózásiál Dormándy Géza lett az üzletveető. Az Első Dunagőzhajózási Társaság igazgatósága szeptember 13-án tartott ülésén a magyarországi üzletvezető, a budapesti közlekedési igazgató és a Mohács-Pécsi Vasút üzemigazgatóságának teendőivel megbízott Dormándy Géza igazgatót az Első Dunagőzhajózási Társaság magyarországi üzletvezetőjévé, budapesti közlekedési igazgatójává, valamint a Mohács-Pécsi Vasút igazgatójává nevezte ki.

A Liszt Ferenc-Kör felhívása tagjaihoz.

Allandó helyek szept. 27-től (péntek) kezdődőleg foglalhatók.

A Liszt Ferenc-Kör a múlt évben is bevált állandó helyfoglalási rendszert az idén is folytatni akarja. Ilyen állandó hely foglalására minden tagnak joga van, aki multévi tagdíjával hátralékban nincsen. A lefoglalt állandó helyet minden hangversenyünkre fenntartjuk. Ha valaki közbenjött akadályok miatt valamely hangversenyen résztvenni nem tud és ezt a jegyárutítás megkezdéséig bejelenti, akkor helye felszabadul és nem fizetendő meg. Be nem jelentés, vagy elkésztett bejelentés esetén azonban a helyet fenntartjuk és az meg nem jelenés esetén is megfizetendő. Tekintettel az állandó helyek iránti nagy érdeklődésre, kérjük tagjainkat, hogy állandó helyüket a jelzett időben biztosítsák.

HIREK.

— Török Géza elnök Baján. Török Géza kuriai bíró, a budapesti büntető törvényszék országos nevével elnöke az elmúlt héten két napon át leányával Baján tartózkodott s a Központi Szállodában volt megszállva. Bajai tartózkodása alatt több bajai barátjánál, így Szutrély Lipótt orsz. gyűl. képviselőnél és dr. Fischhoff Zsigmond ügyvédnél is vizeitelt.

Olcsó a buza, olcsón kell termelni!

Legoicsóbb a PORZOL porpác, a galícánál is olcsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat, ha galic helyett PORZOL porpácot használ és mégis

sűrűbb lesz a vetése

Minthogy a Porzol-pácoldás 1 holdra 1 pengő 20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben

ingyen pácot,

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön megtakarít!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPAC! Legjobb a PORZOL vetőmagtakarítás — többtermés — uszögmentesség

A Porzol és a Higosanna nedves csávózás szer eredeti gyári áron beszerezhető:

VÁROSI DROGERIA, BAJA Vörösmarty M. u. T. — Telefon: 350.

Hívja fel telefonon a 389 számot. Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és és szén telep. Teherpályaudvar (vált Salapáthy-fatelep)

Fával éget, garantált salétmentes

tégla

legoicsóbb árban kaptó

Grünhüs Társa tégl- és cseréngyárban. Tel. 160.

Uj pelyhes fosztott tolat

Madách I. u. 6 sz. a. Fendrich-háson Sonnenfeldnél szereleti be Régi használtat becsérelt vagyonvesz.

Olcsóbb a vasáru.

1 drb vizes vas	P 160
1 " mosogató	3 20
1 " vizeskam	7 20
1 " vasaló	4 50
1 " hűsörle	7 -
1 " petrolel	12 -
1 " alumínas v. fazék	
1 litera	2 -
1 " paradicsimozó	1 60
1 " tűzhely erős	28 -
1 " Rába	49 -
1 " Babi óvas	2 -
1 " konyhai réztányér	10 -
1 " sárgaröngyrudd felszer	4 80

Krént Géza vaskereskedés kapható.

Diszes csempe, márvány-mozaik lap, lábzetokat és műkö-ségeit a legjobb és legb kivitelben, állandóan választékban állja GRÜNHÜS TÁRSA Tel. 160.

Csatázzunk szabadalmi Hatschek-féle ETERUDVEKkel. Eterudvar Baja, Budapest. — Tel. 290.

Szept. 23-szept. 30-ig reggel 8 óráig Dr. Maly László és Gyati Emil gyógyszerésztikájája tart éjjeli szolgálatot. Az ügyeleti gyógyszerésztár vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Rövid áremény? Toldja meg szabadalmazott Hatschek-féle ETERUDVEK! Eterudvar Baja, Budapest. Telefon 290

Azoni kiadó Budapesti ut. a. egy tágas autórás egy esetleg autó részére.

Porosz dió I. (Emma) kocsz házhoz szállítva

7.80 P

Schön és Bajai, Haynald u. 13. Telefon 26

Jánoshalmi példa. A Pécsi Napló egyik legutóbbi számában a jánoshalmi gyümölcs, bor, termény és baromfi kiállításról foglalkozva megállapítja, hogy a jánoshalmi szőlősgazdák olyan szenzációs eredményt produkáltak, ami nemcsak elismerésre, de követésre is méltó. Jánoshalmáról évente 7-800 vagon gyümölcsöt szállítanak külföldre s ez a tétel jelentősen hozzájárul a külkereskedelmi mérlegünk megjavításához. Ajánlja, hogy a pécsi szőlősgazdák, de sőt Pécs városa maga is vezesse be az intenzív gyümölcstermesztést, mert ennél a tételnél jelentős bevételre lehet számítani a városnak.

Nyugalmaszták a bácsalmási járásbírói elnököt. Dr. Hetényi Pál kuriai bíró bácsalmási járásbírói elnököt nyugdíjazták. A járásbírói elnöki teendőket elnöki tisztétől szeptember 30-ával mentették fel, addig vezeti a bácsalmási járásbírói elnöki teendőket Dr. Hetényi Pál. Utána pedig beköltözik Bajára. A bácsalmási elnöki állás betöltésére kiírták a pályázatot.

Lecsapolási hírek. A Pestmegeyi Dunavölgyi Lecsapoló Társulat a budapest-kelebiai vonalon Szabad-szállás és Homokszentlőrinc községek között új vasúti hidat épít. A hid alatt vezetik el a vadvízvezető csatorna egyik főágát s ezt kellett áthidalni megfelelő masszív építménnyel.

Vági István professzor előadása elmarad. Vági főiskolai tanár f. hó 26-ra (csütörtökre) hirdetett harmadik előadása közbejött hivatalos kiküldetése miatt elmarad. A rendezőség a már megváltott jegyek árát — amely nyíltan erre igényt tartanak tulajdonosaik — szeptember 30-ig visszaváltja, egyébként diákjóléti célokra fordítja.

A számlabélyeg megsemmisítése. A pénzügyi kormány rendeletet adott ki, amely arról intézkedik, hogy a jövőben a számlák belégyezésénél csupán azokat a számlákat szabad figyelembe venni, amelyeken a bélyeg bélyegzővel van áttűve, míg ellenben azok a számlák, melyeken a bélyeg a számla keltével van áttűve ezentúl nem kifogásolhatók.

Sakk. A Bajai Sakk Kör a hálásakkal 1929 szeptember 29-én lejártszándó serlegmértékét megelőzően körhelyiségében naponként u. 6 és 8 óra között értekezleteket és a szükség-hez képest választmányi ülést tart, amelyre a választmány tagjait, valamint a rendezés iránt érdeklődő és abban résztvenni szándékozó tagokat ezennel meghívja.

"MAK" és bauxit cement.
Felsőgalai mészállandó raktára
GRUNHUT és TÁRSA.
Telefon 160.

Két munkasno
könnyű raktári munkára
felvétetik
Jelentkezni lehet Szent Antal u. 85. sz. a.

Színház.

Régi nyár.

Felejthetetlen estét szerzett tegnap este a bajai közönségnek Fodor Oszkár. Zöldhelyi Anna primadonna bemutatkozása tette emlékeztetővé a Régi nyár előadását. Zöldhelyi Anna ma, mondhatjuk Magyarország legjobb koloratur énekesnője. Zseni a maga nemében! Zengzetes, színes, szép hangja van, melyet úgy idomít, ahogy jónak tartja. Meg van az is nála még, hogy játéka nem csupán a prózai részekre terjed ki, hanem éneklése közben minden szót külön kidolgoz és megjátszik. A mély és a magas régiók között játszó könnyedséggel szaladgál. Tisztán, csengően hoz minden hangot. Játéka pedig egyenes, megkapó. Csupa élet, temperamentum az egész lénybe, de ha kell, tud passzív is lenni. Telefon jelenete oly tökéletes volt, hogy a pesti collégium minden tekintetben tanulni jöhetne hozzá. Ruháival egyenesen elbűvölte a közönséget.

Roppant temperamentumos volt Harczos Irén és Károlyi Vilmos, táncukat meg is kellett nézni egyszer ismételnők.

Kellner-duó, alias Téglási Emmi és Kellner József oly szemképrázatos táncot produkált, hogy a közönség soha nem hallott zajos tapsa közt ki is várta az ismétlést.

Úgyes volt Darvas Margit, aki már sokszor tanujelét adta, hogy kitűnő táncos és művésznő.

Kormos Ferenc, Nádassy Mici s a többi szereplők is mind tudásuk legjavát mutatták.

Márkus Lajos, mint eddig is kitűnően játszott és énekelt, mert éneke közben minden szavát a legtisztábban meg lehetett érteni.

Vakablak — közkívánatra. Boross Elemér szenzációs sikerű tragikomédiáját a többoldalról megnyilatkozott óhajásra tűzte ki ma, szerda este az igazgatóság. A prózai együttes briliáns előadása a Vakablak, melynek főszerepeit Székelyhidó Adrián, Sármas Gyula, Kőszegi Géza, Danis Jenő, Honthy Sándor, Károlyi Vilmos, Kormos Ferenc, Zelenay József, Endrődy József játszák.

Pacsirta — Lehár zene — Zöldhelyi Anna felléptével. Zöldhelyi Anna primadonna, aki a keddi fellépésén úgy művészetével, mint ragyogó megjelenésével valóságos elragadta a közönséget, csütörtökre és vasárnap este Lehár Ferenc gyönyörűségei operettjében, a Pacsirtában fog ismét fellépni.

Pénteken olcsó helyárakkal — Mit susog a fehérakác. Az idény nagysikerű, kiállításos operettjét pénteken este — ezidényben utoljára — olcsó délutáni helyárakkal tűzte ki az igazgatóság.

1252/1929. kórh. szám.

Árlejtesési hirdetmény.

Baja város közkórháza az 1930. évi szükségletét képező alant felsorolt terméskészítmény, fűszer és egyéb apróbb szükségletei szállításának biztosítására folyó évi október hó 9-én d. e. 11 órakor a kórház gazdasági hivatalában zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános árlejtesést tart.

Bánatpénz fejében a szállítandó cikkek mennyisége után előálló ajánlati árak 2 százaléka készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, takarékpénztári betétkönyvben az árlejtes megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről szóló hivatalos nyugta a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatához csatolandó. Az ily módon felszerelt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórházának 1930. évi terméskészítmény és fűszer szükségletére” jelzéssel ellátott lezárt és lepecsételt borítékban nyújtandó be.

A nem ily módon felszerelt, vagy el-késetten beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A szállítási feltételek és ajánlati lap, melybe ajánlattevő által az egységárak szám és betűvel beirandók és az előirt mennyiség után kiszámítva összegezendők, a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.

Szállítás alá kerülnek hozzávetőleges mennyiségben; amelynél a rendelés mindig több, vagy kevesebb is lehet:

- 1200 kg. lencse, 900 kg. borsó 3000 kg. bab, 2400 kg. rizs, 3000 kg. cukor, 400 kg. kávé, 2000 kg. aszalt szilva 300 kg. szilvaiz, 300 kg. pótkávé, 30 kg. ételolaj, 150 kg. paprika édes nemes, 50 kg. bors fekete, 30 kg. bors szegfű, 24 kg. csokoládé, 24 kg. mandula, 10 kg. mogyoró, 20 kg. mazsola, 10 kg. feketeszőlő, 10 kg. fahéj, 10 kg. köménymag, 200 kg. mák, 300 kg. dió, 20 kg. kakaó, 40 kg. méz, 200 szál vanília, 10 kg. mustár, 24 kg. tea, 10 kg. majoranna, 2400 kg. só, 200 kg. csőtészta, 40 kg. denaturált szesz, 2000 kg. mosószappan, 2400 kg. mosósóda, 240 kg. kókuszszappan, 200 kg. szappansóda, 60 kg. kékítő, 20 kg. keményítő, 20 kg. gyertya, 40 kg. svédgyufa, 200 kg. kőolaj, 300 doboz lino-leum paszta, 600 doboz sódó, 100 kg. flytox, 2000 darab légyfogószalag, 250 darab cirokseprű, 250 darab surolókefe, 50 darab nyeles surolókefe, 600 kg. csomagolt faszén, 240 darab darab kályhatisztító vaspó.

Ajánlatok legjobb minőségű áruval teendők s az ajánlott áruból minta mellékelendő. Az aszalt szilva 80-as ládacsomagolás, a babkávét Santos, vagy ennek megfelelő minőségű Hivvelves veteményekre külön ajánlat is teendő.

Baja, 1929 szeptember 10.
Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

"KALOR"

a kályhák királya
előnyösen
beszerezhető

U T R Y - n á l

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280.

UHU mulató

Erzsébet királyné u. 27.

Ma és naponta nagy
variete műsor teljesen
uj tagokkal!

A műsor után az uri közönség táncol. — Kezdeté 10 órakor. — Záróra reggel 6-kor — Szabad bemenet — Ruhátár kötelező. Ma éjjel 3 órakor bableves.

Lorencz József
az UHU tulajdonosa.
Jaulusz Morini
igazgató.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legna-
gyobb butorgyárában
vásároljon.

Ingyen vásárolhat

októberben
a Zádor-Bazárban.

Tulajdonos: LÖWENSTEIN ANDOR.

A már közel 70 éve fennálló Zádor-Bazár új vezetése alá került. Az új tulajdonos nemcsak elsőrendű minőségű árukkal, olcsó és szolid kiszolgálással kíván a vásárló közönség szolgálatára állni, hanem egy egész kivételes előnnyel óhajítja az üzletlátogatók "tisztelt közönség" előtt emlékeztetést tenni.
Ezért októberben egy ingyen vásárlási napot rendez.
Az e napon vásárolt áruk teljes vételárát készpénzben visszatérítjük.
Október hónapban mindenki minden vásárlásáról elismervényét kap. November 2-ikán ugyanezen nap fogja közölni, hogy melyik volt az ingyen nap. Nov. 2-iktól kezdve az ingyen napon vásárolt áruk teljes vételárát elismervényünk ellen bárkinek azonnal visszatérítjük.
Ugy-e Ön is szeret mindenestire jól és esetleg ingyen vásárolni?
Akkor keresse fel mielőbb a **Zádor-Bazárt.**

U-R-A-N-I-A

Szeptember 25-én, szerdán d. u. 6, este fél 9 órakor.

Az UNIVERSAL filmgyár tüneményes felvételei.

A bukott angyal

A lélek tisztaságának regénye 8 felvonásban. — Főszerepben:
NORMANN KERRY PAULINE STARKE, MARION NIXON
és GEORGE SIEGMANN. — Ezt megelőzi:

Denny és gyámleánya

Falrengető vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben:
REGINALD DENNY és ALICE DAY.

HIRADÓ.

ával éget, garantált
salétrommentes

égla

g o l c s b b á r b a n
k i a d ó

ünhős Társa
a- és kártyagyárában.
Tel. 160.

pehelyes fosztott
olat

egelőbban
dách In. u. 6 sz. a.
drich-ha Sonnenfeldnél
ereti be
égi hasznólat becsérél
vagigvesz.

csobb a vasáru.
drb vizes w... P 160
" mosogató 3 20
" vizeskam... 7 20
" vasaló 4 50
" husorló 7 -
" petrolei... 12 -
" alumínas v Jazék
" 1 liter 2 -
" paradicsom... 1 60
" tűzhely érő 28 -
" Rába 49 -
" Babi 2 -
" konyha réztányér... 10 -
" sárgarépnyrud... 4 80
" felszerés

Krént Géza
vaskeresken kapható.

Diszes ce-, márvány-
mozaik lap lábazatokat
és műkö-ségeit a leg-
obb és legb kivitelben,
állandóan választék-
báinlja

GRÜNHIS TÁRSA
Tel. 160.

Csalázzunk
szabadalm-Hatschek-féle
ETERNIT-
EterUdvar
Baja, Budapest. — Tel. 290.

Szept. 23-szept. 30-ig
reggel 8 óráig

Dr. Maly László
és Gyazati Emil
gyógyászati káikája tart
éjjeli szolgálatot.

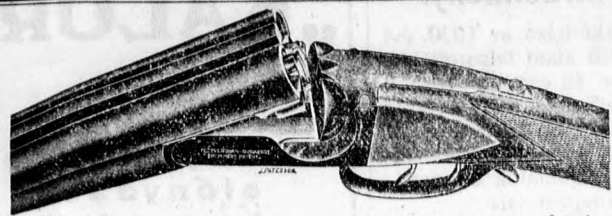
Az ügyeleti gyógszertár
vásárlás napján is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Rövid éremény?
Toldja meg szabadalmazott
Hatschek-féle ETERNIT-
kémia-dóval!

EterUdvar
Baja, Budapest. — Telefon 290

Azoni kiadó
Budapesti ut. a. egy tágas
autórázs
egy esetlő részére.

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkőmentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertéglának használható.
 Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Fegyver, lőszer, löporárusítás.

Kerékpároknál árleszállítás.
 Legjobb **varrógépek** teljes jótállás mellett
Remington írógépek.
Fränkel és Horváth-nál BAJA, Budapesti ut 16

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon : 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
 ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELŐ Géza
 fatelepein.

Telefon : 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ára 1200 pengő**
 Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselője

BOHNER és TÁRSAI, BAJA

Erzsébet királyné u. 6. Telefon : 256.

Szőrme és szücsáru

duz választékban.

Szőrmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi árakon.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24. sz. alatt.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi

Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az
 ETERNIT háztető.

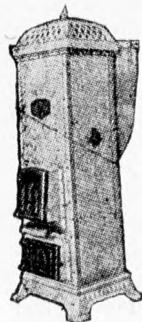
ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtaján Baján.

Szab. folytonógó

Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir.
 Állami Vas-, Acél-
 és Gápgyárak
 gyártmánya.

Hazai szenek
 tüzelésére
 leg-
 alkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszenet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályha-rendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia

vasnagykereskedők, BAJA.

Butorozott szobát

keres a belvárosban egy házaspár
 3 személy részére október elsejére.
 Választ a kiadóhivatalba.

**Stukatur- és alabastrom-
 gipsz gyári áron.**

M Á K mésztelep.

Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Házi asszonyoki

Konyha-asztalon „ETERNIT“-lap
 olcsó, tiszta, szép.

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. — Tel. 290.

Esővíz medencék elkészítését
 legolcsóbban vállalja
GRÜNHUT és TÁRSA
 Telefon 160.

Kapható:

Goldschmidt Lajos
 utóda,

Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.

**Baja,
 Sugovica part.**

A F
 számába
 arról ad
 tegsége
 bizonyo
 nultak
 ges lo
 állást fo
 ben ne
 nem sz
 dött ve
 ciónak
 kínai fa
 élet ira
 dával eg
 nyok k
 keink
 gondos
 soraink
 zanak
 oda ké
 az ex
 mégis
 fennta

A
 szerű,
 mája
 kérdés
 jai kö
 tegek,
 gen já
 dig a v
 kezdőj
 hogy
 közkö
 denki
 gyé,
 teké,
 a le
 valam
 gazda
 ugyan
 nak
 ratiku
 sos r
 ki a
 való

A
 ellen
 sünk
 csiny
 beteg
 dette
 amel
 jelen
 loka
 szám
 eljár
 jai p
 ahol
 mer
 kére
 tény
 nél,
 átl
 hog
 ven
 kör
 tart
 kivá
 őss
 rep
 forg